

Nyt fra nationalparken

Kære læser

Vinter ved Vadehavet er nok noget af det meste spændende, du kan forestille dig. I en rigtig kold vinter kan du se de vildeste isskrudninger - som på billedet ovenfor, som er taget i 2013. Og ved lavvande kan du møde tusindvis af fugle, som søger føde på den iskolde vade og finder opskyl fra havet - både naturligt og ikke naturligt. Husk, at Nationalpark Vadehavet er altid åben, og naturen er et af de mest "corona-sikre" steder at opholde sig. Lige nu er det særligt spændende, fordi ikke to dage er ens, og det skifter mellem storm, sne, regn og sol. Så det er bare med at komme ud at opleve. Fortæl os gerne, hvad du oplever - ["tag" os på instagram](#), så deler vi måske dit opslag.

Med ønsket om en fantastisk og spændende weekend ved Vadehavet - De bedste hilsner fra sekretariatet.

Life-projekt i Tøndermarsken

I EU er det besluttet at give grønt lys til et [stort klima- og naturprojekt i Tøndermarsken](#). Det er sket med et tilsagn om millionstøtte fra Life-programmet til udvikling af den nordlige del af Margrethe Kog som natur- og reservoirområde. Projektet hedder 'Life Wadden Sea Birds' og frem mod 2026 har det fokus på at omdanne de nuværende 248 ha dyrkede jorder til en kombination af et ekstra reservoir for Vidåens vand og et område med gode levesteder for en række af vadehavsområdets ynglende engfugle. Projektet vil samtidig forbedre mulighederne for friluftsliv, kvælstofreduktion og mulighed for mere natur tæt på Højer.

Den samlede udgift er berget til 69 mio. kr., hvoraf EU tildeler de 41 mio. kr. Tønder Kommune og Tøndermarsk Initiativet er tovholder på projektet. Derudover er Nationalpark Vadehavet, Naturstyrelsen, Stiftung Naturschutz Schleswig-Holstein, Den Danske Naturfond og 15. Juni Fonden med som partnere.

Fuglene kender ingen grænser

I december barslede det trilaterale samarbejde (samarbejdet mellem Danmark, Tyskland og Holland) om Vadehavets fugle med to vigtige rapporter. Den ene omhandler ynglefuglene i hele Vadehavet og præsenterer resultaterne af totaltællinger i 2006 og i 2012, samtidig med at den beskriver udviklingen i bestandene af flere end 30 arter af ynglefugle i perioden 1991-2017. Rapporten er et vidnesbyrd om det langvarige og tætte samarbejde om overvågningen af ynglefuglene i det fælles Vadehav - og er et vigtigt redskab i forvaltningen af deres levesteder.

Den anden udgivelse redegør for de seneste tællinger i regi af "Wadden Sea Flyway Initiative", som er et projekt, hvor der sidste vinter igen blev talt fugle i landene langs Den Østatlantiske Trækrute - fra Island til Estland og fra Norge til Sydafrika. I alt 37 lande præsenterer deres resultater i denne rapport, og flere end 12.000 fugle glade observatører bidrog med deres tal til den imponerende sammenstilling af data om de 250 forskellige fuglearter, som blev registreret ved dette multinationale arrangement. Resultaterne viser, at der blev talt mere end 14 millioner fugle af de 95 arter af vandfugle, der fokuseres på langs Den Østatlantiske Trækrute.

Begge rapporter findes på [Det Trilaterale Vadehavssekretariats hjemmeside](#).

Hvad er det vildeste i naturen lige nu?

Skal vi ikke bare sige alt? Det har ikke kun været koldt - det har også blæst ved Vadehavet og vandstanden har været høj. Blæsten bringer meget ind, blandt andet affald. Og "[Plastikstorm](#)" har været i aktion, siden vi sidst skrev om dem. Men stormen kan også tage andet med ind. Og vi har fået flere fotos af slangestjerner, som er skyllet ind.

Fotoet ovenfor er taget af "[TheTravelBook](#)" på Skallingen. De mange [mange slangestjerner](#) er skyllet op på grund af det voldsomme stormvejr. I nogle områder er havbunden fuldstændig dækket af slangestjerner, og når det stormer, bliver disse områder rodet op - og slangestjernerne skyllet på land. Slangestjerner lever nede i bunden, hvor de tynde arme stikker op i vandet, så de kan fange det føde, der kommer forbi. Efter sådan en storm får man virkelig syn for sagn for, hvor mange slangestjerner der findes ud for kysten - et dyr som mange slet ikke ved, at vi har i Danmark.

Hvor finder vi kultur, når alt er lukket?

Kultur i regn og rusk - det lyder måske ikke så flatterende. Men når nu vi ikke kan besøge de mange spændende museer og kulturinstitutioner, må vi finde alternativer. Og her kunne det være oplagt at gå tur i byerne: Varde, Esbjerg, Ribe og Tønder. Og ja, butikkerne er lukkede og der er ikke mulighed for at shoppe. Men så kan du få en anden oplevelse - se på arkitekturen - kig op, se detaljerne.

De fire vadehavskommuner har oceaner af spændende bygninger - og det er netop nu, at du har muligheden for at fokusere på de spændende bygninger. Fotoet ovenfor er fra Uldgade i Tønder, som er den næstældste af de fire byer. Ribe er den ældste og efter Tønder kommer Varde og det "nyeste skud på stammen" er Esbjerg. Hvis du, inden du bevæger dig ud i bygningskulturens mange facetter, kunne tænke dig at vide mere om Vadehavets kultur, kan du finde mange spændende oplysninger i hæftet "[Historisk Vadehavskultur](#)".

Vi er optimister og planlægger...

Vintervejret er ikke helt, som vi kunne ønske det med en frostklar himmel og sne, selv om dagen i dag er ganske fin. Mange planer må løbende tilpasses corona-situationens udvikling. Men det lader vi os ikke stoppe af. Vi er i fuld gang med planlægning af aktiviteter, og vores projekter kører videre. Allerede nu er nationalparkskipet "Vadehavet" booket til events, undervisning og forskning. Mobiludstillingen er booket i næsten halvdelen af sæsonen, og projekterne tager form. Det sidste nye er, at mobiludstillingen har fået en kasse, hvori der kommer til at ligge magasiner og faktaark og opgaver fra "[Mit Vadehav](#)" til børn og nysgerrige gæster.

Et af de projekter, som du kan få et smugkig på, er de første 50-60 oplevelser i vores nye udgivelse "[364 Oplevelser i Nationalpark Vadehavet](#)". Nu undrer du dig måske over titlen på udgivelsen. Hvorfor hedder udgivelsen ikke "365 Oplevelser"? Der er jo 365 dage i året til at opleve Vadehavet! Men det er simpelthen, fordi vi har oplevelser til alle dage i året på nær juleaften. Den dag synes vi alligevel, man bør være hjemme hos familien. Og hvis man ikke fejrer jul, kan man jo frit vælge en anden dag...

Bæredygtig brug af naturen

Vores arbejde tager udgangspunkt i "[Lov om nationalparker](#)". Loven beskriver, at vi skal *fremme befolkningens muligheder for at bruge og opleve naturen og landskabet*. Og vi vil gerne have gæster - rigtig gerne - og de skal besøge nationalparken på den gode, bæredygtige måde, og derfor arbejder vi sammen med vore danske søsternationalparker løbende på at formidle, hvordan man bedst besøger os. Derfor glæder det os naturligvis, når gæster som "[The travel book](#)" kontakter os for at høre, hvordan de bedst færdes i området, og når vi hører små solstrålehistorier om, hvordan lokalbefolkningen tager hånd om naturen med havfaldsindsamling.

I Nationalpark Vadehavet arbejder vi ikke kun nationalt - vi har samarbejde på tværs af grænserne, både gennem det trilaterale samarbejde og gennem projekter. Blandt andet [Prowad Link-projektet](#), som netop har udgivet en fin film der beskriver, hvordan man driver landbrug og "gæstgiveri" under hensyn til naturen. [Se filmen og bliv inspireret til at drive landbrug og virksomhed på en bæredygtig måde.](#)

Solstrålehistorier efterlyses

Lige nu gælder det om at se muligheder i stedet for begrænsninger. Vinterbadning er en af de ting, som rigtig mange har taget til sig i denne vinter, og det er jo en lille 'varm' historie i en ellers lidt kold tid. Husk dog på, at ['viterbadning og Vadehavet kan være en dårlig kombi'](#).

Kreativitet og optimisme er det der skal til lige nu - og i vores [tyske søsternationalpark, Schleswig-Holsteins, nyhedsbrev](#) i sidste uge, blev en af vores danske formidlere og nationalparkpartner, [Marit Beckmann](#), Løgumkloster, omtalt i den sammenhæng, Hun tilbyder sammen med en tysk kollega, Christine Dethleffsen, under mottoet "Fugle kender ingen grænser - det gør vi heller ikke", guidede fugleture i den tysk-danske grænseregion. Det er da en solstrålehistorie.

Og solstråler, det er lige det vi mangler. Ikke kun de vejrlige, men også dem du kan fortælle om nationalparkens partnere. Har du været omstillingsparat og har fået det bedste ud af en anderledes tid, eller kender du nogen, som har? Så vil vi rigtig gerne høre din gode "corona-historie". Send den til Bettina Munch (bemun@danmarksnationalparker.dk) så hurtigt som muligt - for vi har nemlig planer med de gode historier.

Vidste du at:

- fotograf og nationalparkpartner Lars Roed [åbner eget galleri](#) i Ribe med sine vadehavsfotos?
- selvom Fiskeri- og Søfartsmuseet ikke har åbent, så er de [aktive på Facebook](#)?
- museumsinspektør Anne Marie Overgaard fra [Højer Mølle](#) i Ugebladet SØNDAG fortæller om Vadehavet?
- Miljøstyrelsen rigtig gerne vil vide, hvis du finder [en død sæl eller marsvin](#)?

Fotos: Isskruninger: John Frikke; Tøndermarsken: John Frikke; Slangestjerner: "TheTravelBook"; Uldgade i Tønder: Destination Sydvestjylland; MitVadehav kasse: Alette Houman; Westerås: Fra filmen; Vinterbadere: Stefanie Harbor; Vidste du at: Lars Roed

---

Nationalpark Vadehavet opbevarer din mailadresse til brug for udsendelse af nyhedsbrev og den bliver hverken videregivet til andre eller brugt til andre formål.

[Læs mere om Nationalparkens persondatapolitik](#) · [Klik her for at framelde dig](#)